

ratio facta videtur in diebus, quibus Marcus sedere cepit, & desit. Porro Auctor Pontificalis errores hos retinuit, nam ait: *Fuit autem temporibus Constantini, & Nepotiani, ac Secundi Consulium, ex die Kalend. Febr. usque in diem Kalend. Octobris.* Ex quibus confirmari videtur, quòd auctor libri Pontificalis Consules, & dies Pontificatus Marci desumpserit ex secundo Catalogo sæculo sexto conscripto, qui tunc librorum incuria depravatus est. Porro antiquiorem Catalogum fontem esse, ex quo Auctor secundi Catalogi Consulum nomina protulit, nemo in dubium vocabit, qui considerat, post Pontificatum Liberii, in quo antiquior Catalogus finem accipit, in secundo Catalogo nullos amplius Consules assignari. In Damaso enim Liberii successore habet auctor secundi Catalogi: *Sedit annos 17. menses 3. dies 11. Fuit temporibus Juliani:* auctor verò Pontificalis: *Sedit annos decem, & octo, mensibus duobus, diebus decem.* Et post enarrata illa, quæ ad intrusionem Ursicini spectant: *Fuit autem temporibus Juliani:* nulla omninò mentione facta Consulatus, quibus Damascus coeperat, finieratque Pontificatum. Idem videre licet in Siricio, Anastasio, Innocentio Primo, Zosimo, aliisque Damasi successoribus, usque ad Joannem, cujus temporibus cum auctor secundi Catalogi vicinus fuerit, ejusdem Pontificatus initium, & finem certis Consulibus assignavit: *sedit, inquit de Joanne, annos duos, menses octo, dies quindecim, à Consulatu Maximi usque ad Consulatum Olivii.* Quæ eadem repetit auctor Pontificalis in hoc Pontifice, uti & in Felice quarto, quocum auctor secundi Catalogi finit: *A Consulatu Aburti usque in Consulatum Lampadi, & Orestis, à die 4. Idus Juliarum usque in diem 4. Idus Octobris.* Aburti loco auctor Pontificalis legit *Mamortini*; cætera verba eadem omninò sunt. Undè auctor libri Pontificalis ea à secundo Catalogo mutuatus videtur. Cujus manifestum signum illud quoque censendum est, quòd post Hormisdam, & Felicem, qui duo ultimi sunt ab auctore secundi Catalogi exhibiti, nullius alterius Pontificatus per Continuis designetur in libro Pontificali.

3. Cum itaque ex dictis pateat, undenam auctor libri Pontificalis Consulum notas, & pleraque gesta descripsit, videndum est, undè cætera acta, quæ in secundo Catalogo minime reperiuntur, desumpserit. Plura equidem reperiuntur in libro Pontificali, quàm in secundo Catalogo, ut patet in primis ex verbis sequentibus, quæ habentur in D. Petro: *Obiit post Passionem Domini 38.* Hæc namque de tempore obitus Petri, non in secundo Catalogo, sed apud D. Hieronymum libro de Scriptoribus Ecclesiasticis reperiuntur, ex quo auctor illa desumpsit. In vita Pii Papæ habentur quidem sequentia: *Hic ex rogatu Beatæ Praxedis dedicavit Ecclesiam Thermas Novati in Vico Patris in honorem sororis suæ Sanctæ Potentianæ, ubi & multa dona obtulit, ubi sæpè Sacrificium Domino offerens ministrabat, imò & fontem baptismi construxit, manu sua benedixit, & consecravit, & multos venientes ad fidem baptizavit in nomine Trinitatis.* Hæc tamen verba, ut Lucas Holstenius notavit, absunt à Florentinis codicibus manuscriptis, & Regio, & quia extra ordinem apposita sunt ad finem vitæ, postea eidem libro Pontificali adjecta fuisse creduntur. Adjecta quoque sunt quæ in libro Pontificali habentur sub Victore: *Hic fecit constitutum ad interrogationem Sacerdotum de circulo Paschæ cum Presbyteris, & Episcopis facta collatione, & accersito*

A *Theophilo Episcopo Alexandria facta congregatione, ut à quarta decima luna primi mensis usque ad vigesimam primam die Dominica custodiatur Sanctum Pascha.* Hæc enim ibi extra ordinem reperiuntur, postquam de ordinationibus actum erat, ubi & notandum, quòd illa, quæ de Theophilo Alexandrino narrantur, falsa sint, cum Theophilus Cæsareensis fuerit, ad quem Victor, teste Beda, hac de re scripsit. Adjecta tamen non sunt, sed semper in libro Pontificali extitisse videntur sequentia, quæ in secundo Catalogo non reperiuntur: *Fecit constitutum de Ecclesia, ut patenas vitreas ante Sacerdotes in Ecclesiam Ministri portarent, donec Episcopus Missas celebraret, ante se Sacerdotibus assistentibus, & sic Missæ celebrantur, excepto quod jus Episcopi interesset, ut tantum Clerus sustineret omnibus presentibus ex ea consecratione de manu Episcopi jam coronam consecratam, & acciperet presbyter tradendam populo.* Quæ undenam desumpta sint, fateor me ignorare.

4. Nequaquam tamen ignoratur, unde desumptum sit quod in Cornelio Papa habet auctor libri Pontificalis his verbis: *Sub cuius Episcopatu Novatus Novatianum extra Ecclesiam ordinavit, & in Africa Nicostratum.* Hoc factò Confessores, qui se separaverunt à Cornelio cum Maximo Presbytero, qui cum Moyse fuit, ad Ecclesiam sunt reversi; & facti sunt Confessores fideles. Post hoc Cornelius Episcopus Centumcellis pulsus est, & ibi scriptam epistolam de sua confirmatione, missam à Cypriano, quam Cyprianus in carcere scripsit, & de Celerino lectore suscepit. Hæc enim desumpta sunt partim ex antiquiore Catalogo, partim ex Cypriano ipso, ut auctor non obicure indicat. Reliqua quæ habentur post Beati Petri transactionem de causa, ob quam Beatus Cornelius martyrio coronatus est, ex Actis Sancti hujus Pontificis desumpta sunt, ut & ex actis Stephani, quæ auctor libri Pontificalis habet ab his verbis: *suis temporibus, usque ad illa: Fecit ordinationes.* Quæ omnia in secundo Catalogo desiderantur. Pauca omninò addita sunt in vitis Caji, & Marcellini, plura verò in vita Marcelli, in qua sequentia leguntur: *Hic rogavit quamdam Matronam nomine Priscillam, & fecit Cæmeteria viaalaria, & 25. titulos in urbe Roma constituit, quasi Dioceses propter Baptismum, & penitentiam multorum, qui convertebantur ex paganis.* Et ut cætera omittam; plura de Lucinæ domo in Ecclesiam consecrata, & per Maxentium in stabulum conversa, in illis Marcelli actis, quæ manuscripta etiamnum supersunt, reperiuntur; adeò ut ex his, vel similibus Actis desumpta esse constet.

5. Porro sicut actis Pontificum usus fuit auctor libri Pontificalis pro vitis illorum, qui tribus primis sæculis vixerunt, ita in vita Sancti Sylvestri usus videtur variis donationibus piis, & instrumentis Ecclesiarum, quæ in Archivo Sedis Apostolicæ asservabantur. Additiones enim libri Pontificalis consistunt ut plurimum in donationibus ab Imperatore Constantino, ejusque pietatis hæredibus, & Romanis ipsis Pontificibus factis. Omitto eas, quæ quamplurimæ in vita Sylvestri continentur; Satis namque erit pauca ex vita Sancti Marci delibasse, in qua legitur: *Hic fecit duas Basilicas, unam viâ Ardeatinâ, ubi requiescit, & aliam in urbe Roma juxta Palatinis.* Hujus suggestionem obtulit Constantinus Augustus Basilicam, quam Cæmeterium constituit viâ Ardeatinâ, fundum rosarum cum omnino agrò campestris præstantem solidos 40. in Basilica,